

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΑΜΠΕΛΙΟΥ ΣΤΗ ΘΗΒΑ

- Βιολογική γεωργία είναι ένα σύστημα διαχείρισης και παραγωγής αγροτικών προϊόντων που στηρίζεται σε φυσικές διεργασίες δηλαδή στη μη χρησιμοποίηση μη χημικών μεθόδων για την αντιμετώπιση εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων και στη χρησιμοποίηση κατάλληλων τεχνικών παραγωγής.

ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

- Παραγωγή γεωργικών προϊόντων υψηλής θρεπτικής ποιότητας σε επαρκής ποσότητες
- Συνύπαρξη με τα φυσικά οικοσυστήματα και όχι η κατακυριάρχιση τους από τον άνθρωπο.
- Σωστή λειτουργία των βιολογικών κύκλων του αγρο – οικοσυστήματος με τη σύγχρονη συμμετοχή μικροοργανισμών, εδαφικής πανίδας και χλωρίδας, καλλιεργειών και εκτρεφόμενων ζώων.
- Βελτίωση γονιμότητας του εδάφους στο διηνεκές.
- Η ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων.
- Η εφαρμογή συστημάτων για την όσο δυνατόν αυτάρκεια σε οργανική ουσία και θρεπτικά συστατικά.
- Δημιουργία συνθηκών εκτροφής των ζώων.
- Αποφυγή κάθε ρύπανσης από καλλιεργητικές πρακτικές.
- Η οικολογική διαχείριση της γενετικής βιοποικιλότητας.
- Η απόδοση στους καλλιεργητές λογικής και ικανοποίησης από την εργασία τους.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

- Ολιστική προσέγγιση
(γνώση του αγρότη ότι στο αγρο-οικοσύστημα ο κάθε παράγοντας επηρεάζεται από άλλους παράγοντες)
- Διαχρονική αντιμετώπιση
(προσέγγιση της γεωργικής πρακτικής με κριτήριο την μακροχρόνια επίδραση της στους εμπλεκόμενους παράγοντες.)
- Σύνδεση παραγωγού – καταναλωτή
(η βιολογική γεωργία προωθεί τα προϊόντα της σε τοπικές αγορές φέρνοντας σε άμεση επαφή παραγωγούς και καταναλωτές.)

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Η εφαρμογή του βιολογικού τρόπου παραγωγής ξεκίνησε στην Ελλάδα στις αρχές της δεκαετίας του 1980, όταν κάποιοι μεμονωμένοι αγρότες κινήθηκαν προς την κατεύθυνση αυτή, απορρίπτοντας τις χημικές εισροές. Η βιολογική γεωργία στην Ελλάδα έκανε την εμφάνισή της “επίσημα” το 1994, όταν καταγράφηκαν 11.882 στρέμματα καλλιεργούμενα με βιολογικό τρόπο, που αντιπροσώπευαν ποσοστό μόλις 0,03% της συνολικής καλλιεργούμενης έκτασης. Έκτοτε άρχισε μια περίοδος ταχύτατης ανάπτυξης με αποτέλεσμα το 2003 η συνολική έκταση με βιολογικές καλλιέργειες στη χώρα μας να ανέρχεται σε 389.951 στρέμματα που αντιστοιχεί στο 1,15% της συνολικής γεωργικής έκτασης. Με βάση τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, τόσο από το αρμόδιο Υπουργείο όσο και από τους Πιστοποιητικούς Οργανισμούς, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του κλάδου της βιολογικής καλλιέργειας είναι :
  - α) τάση των καλλιεργούμενων εκτάσεων από το 1994 και έπειτα,
  - β) η χαρακτηριστική γεωγραφική ανισοκατανομή των βιολογικά καλλιεργούμενων εκμεταλλεύσεων
  - γ) η περιορισμένη σε παραγόμενα προϊόντα σύνθεση της συνολικής βιολογικής παραγωγής

ΤΕΧΝΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

- Επιλογή θέσης αμπελώνα – εγκατάσταση
- Σημασία εδαφικής περιποίησης
- Μηχανική κατεργασία εδάφους

ΘΡΕΨΗ ΚΑΙ ΛΙΠΑΝΣΗ ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

- Άζωτο 0 – 3 kg / στρέμμα. Ανάλογα με την κατάσταση του αμπελώνα.
- Κάλιο 1,5 – 2 φορές της ποσότητας που αφαιρούνται από το έδαφος κάθε χρόνο για τα αμμώδη εδάφη και 2 – 3 φορές για τα αργιλώδη εδάφη. Πάντα σε συνδυασμό με την cec των εεδαφών (δηλ 8-20kg)
- Φώσφορος συνήθως μόνο όταν δεν έχει προηγηθεί προσθήκη φωσφόρου πριν.
- Οργανική ουσία
- Κοπριά
- κομπόστ

ΚΛΑΔΕΜΑ ΑΜΠΕΛΟΥ

- Χειμερινό κλάδεμα
Αρχίζει Ιανουάριο ή Φεβρουάριο μήνα. Στο κυπελλοειδές σχήμα το κλάδεμα συνίσταται στη διατήρηση σε κάθε βραχίονα δύο κεφαλών, οι οποίες περιλαμβάνουν δύο καρποφόρους οφθαλμούς η κάθε μία. Στα γραμμοειδή σχήματα διατηρούνται τρεις έως έξη κεφαλές ανάλογα με το σύστημα διαμόρφωσης.

- Χλωρά κλαδέματα
Τα κυριότερα χλωρά κλαδέματα που γίνονται είναι το βλαστολόγημα και το κορυφολόγημα.
Το βλαστολόγημα γίνεται τον Απρίλιο με Μάιο, όταν οι βλαστοί έχουν μήκος 10-20 εκατ. Το κορυφολόγημα αφορά την εξαίρεση της τρυφερής κορυφής και γίνεται λίγο πριν την άνθηση και αποσκοπεί στη δημιουργία καλύτερων συνθηκών καρπόδεσης και στη συνέχεια καλύτερης διατροφής των σταφυλιών.

ΚΑΛΥΨΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

■ ΣΤΙΣ ΞΗΡΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

A. Αύξηση της αποτελεσματικότητας της βροχής.

B. Εξισορρόπηση υδατοκατανάλωσης – διαθεσιμότητας νερού.

■ ΣΤΙΣ ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

A. Η άρδευση με επιφανειακές μεθόδους πρέπει να αποφεύγεται γιατί είναι πιθανές οι απορροές και η βαθιά διήθηση με μεταφορά ανεπιθύμητων αγροχημικών.

B. Η άρδευση των γειτονικών καλλιεργειών προτιμάται να γίνεται με σταγόνες

Εδαφοκάλυψη είναι η μέθοδος κάλυψης του εδάφους με υλικά ή με φυτά για την αριστοποίηση των γεωπονικών οικολογικών και κοινωνικο-οικονομικών ωφελειών που προκύπτουν από την κάλυψη του εδάφους.

■ ΤΥΠΟΙ ΕΔΑΦΟΚΑΛΥΨΗΣ

A. Χλωρές λιπάνσεις

(ενσωμάτωση φυτών εδαφοκάλυψης στο έδαφος)

B. Χρήση κατάλληλου μίγματος φυτών

(η εδαφοκάλυψη μπορεί να είναι και μόνιμη)

ΜΕΤΡΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΦΥΤΩΝ ΚΑΙ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

- Καλλιεργητικά μέτρα
(αμειψισπορά, πρόληψη διασποράς ζιζανίων, συγκαλλιέργεια ψυχανθών με δημητριακά)
- Μηχανικά μέσα
(χορτοκοπτικά για την εξόντωση ζιζανίων, μηχανήματα επιφανειακής κατεργασίας, χρήση περιστρεφόμενων βουρτσών)
- Φυσικά μέσα
(θερμική αντιμετώπιση, ηλιοθέρμανση, εδαφοκάλυψη)
- Βιολογικά μέσα
(χρήση μικροοργανισμών, εντόμων, ανώτερων φυτών ως ανταγωνιστές ζιζανίων, ελεγχόμενη βόσκηση βοοειδών κ.α .)

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΧΘΡΩΝ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

- Ανάπτυξη και εφαρμογή στρατηγικής αποκατάστασης του τρωθέντος από τη συμβατική φυτοπροστασία αγροοικοσυστήματος.
- Αποφυγή τοξικών συνθετικών παρασιτοκτόνων καθώς και προϊόντων της γενετικής μηχανικής με μη ελεγχόμενες συνέπειες.
- Οικονομική και οικολογική μελέτη των μεθόδων αντιμετώπισης, που προσφέρονται για τον έλεγχο της συγκεκριμένης ασθένειας για να καταστεί δυνατή η επιλογή του κατάλληλου συνδυασμού.
- Ανάγκη μελέτης σε βάθος όλων των παραγόντων που εμπλέκονται στο συγκεκριμένο οικοσύστημα και ιδιαίτερα του βιολογικού τριδύμου φυτό – παθογόνο – ανταγωνιστική μικρό- και μακρό – χλωρίδα και πανίδα.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΑΜΠΕΛΟΥ

- ΒΟΤΡΥΤΗΣ
- ΕΥΤΥΠΙΩΣΗ
- ΙΣΚΑ
- ΠΕΡΟΝΟΣΠΟΡΟΣ
- ΣΗΨΗΡΡΙΖΙΕΣ
- ΦΟΜΟΨΗ

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΑΜΠΕΛΟΥ

- ΕΥΔΕΜΙΔΑ
- ΦΥΛΛΟΞΗΡΑ
- ΨΕΥΔΟΚΟΚΚΟΣ
- ΩΤΙΟΥΓΧΟΣ
- ΕΡΙΝΩΣΗ Ή ΦΥΤΟΠΤΗΣ

ΑΜΠΕΛΟΟΙΝΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Στερεά Ελλάδα
- Εύβοια
- Πελοπόννησος
- Κρήτη
- Μακεδονία & Θράκη
- Θεσσαλία
- Νησιά Ιονίου Πελάγους
- Νησιά Αιγαίου Πελάγους
- Δωδεκάνησα
- Ήπειρος

ΣΤΑΔΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΟΙΝΟΥ - ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- Τρύγος
- Παραλαβή σταφυλιών
- Πίεση σταφυλομάζας
- Ζύμωση γλεύκους
- Παλαίωση
- Εμφιάλωση
- Κελάρι

ΘΕΣΠΙΣΗ ΝΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

- Θέσπιση του νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα
- Εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου στην Ελλάδα
- Επίσημα αναγνώριση και νομοθετική ρύθμιση της βιολογικής γεωργίας στην ευρωπαϊκή ένωση
- Διεθνής αναγνώριση της βιολογικής γεωργίας
- Ένταξη στη βιολογική γεωργία
- Πιστοποίηση προϊόντων βιολογικής γεωργίας